

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2018 ජනවාරි

(AA35) සංස්ථාන සහ පුද්ගලික බදුකරණය

(Corporate and Personal Taxation)

A කොටස

අනිවාරය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලක්ශණ 20)

01 වන ප්‍රග්‍රැනය

"2006 අක 10 දෙන දේශීය ආදායම් පතනෙන් විධිවිධානයන්ට අනුව ඕනෑම ප්‍රහවයකින් ඕනෑම කාලපරිච්ඡේයක් සඳහා ගණනය කරන ලද ගැඹු ලාභය හෝ ආදායම, ලාභය හෝ ආදායම යනුවෙන් අදහස් කරන ලැබේ."

ଓଲ ବିଜନ୍ କଲ୍ୟାନ୍ ଦେଃ

2006 අංක 10 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධානයන්ට අනුව, ආදායම් ප්‍රභවයන් (sources of income) පහක්(05) යදහන් කරන්න.

02 වන පශේනය

සෙනරත් වාසික පුද්ගලයෙකු වන අතර, ඔහු 2015/16 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ඔහුගේ ආදායම් වාර්තාව නියමිත වේලාවට ඉදිරිපත් කර ඇත. සහකාර කොමිෂණස්වරයා එම වාර්තාව ප්‍රතික්ෂේප කර තක්සේරුවක් නිකුත් කර ඇත. මෙය සෙනරත්ගේ බඳු උපදෙශකයා වන අතර, සෙනරත්ගේ තක්සේරුවට එරෙහිව අනියවනයක් කිරීමට බලාපූරාත්ත් වෙයි.

ଓଲ ବିଜେନ୍ କାଳ ଯତ୍ନ ଦିଃ

නක්සේරුවට එරෙහිව වෛලය අභියාචනයන් කිරීම පහැ පෙරාලිය යා තොන්දේසි තනක්(03) පහෙන් කරන්න.

(කොටස 05)

03 වන ප්‍රශ්නය

සිමාසභිත පුත්තිමල් ජ්‍යෙෂ්ඨ (පොදුගැලීක) සමාගම, ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිත වාණිජමය වැවිලිකරුවෙකු සහ මල් ආරුන් නිප්පාදන අපනයනකරුවෙකු වෙයි. පහත සඳහන් තොරතුරු 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා සමාගමේ පොත්වලින් උප්පාගෙන ඇත:

	රු.
මල් විකුණුම් - අපනයන	17,600,000
මල් විකුණුම් - දේශීය වෙළෙඳපොලට	72,400,000
කාර්යාල ගාහභාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලද මුදල	996,000
ස්ථාවර තැන්පත්වකින් ලද පොලී ආදායම	457,000
	91,453,000

බල විසින් කළ යුතු දූ:

2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තුව [Economic Service Charge (ESC)] තක්සේරු කරන්න.

(ලකුණු 05)

04 වන ප්‍රශ්නය

2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා රත්තරු ක්‍රිඩා සමාජයේ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි උද්ධිඝතය පහත පරිදි වේ:

	රු.	රු.
සාමාජික ගාස්තු	2,165,000	
ස්ථාවර තැන්පත මත පොලීය (ගුද්ධ)	224,000	
සාමාජිකයන්ට දැන් ජය සඳහා පොලීය	146,000	2,535,000
ආදායම් බඳු සඳහා ඉවදෙන වියදම්		(1,894,000)
වියදම ඉක්මවා ආදායම් අනිරක්ෂය		641,000

බල විසින් කළ යුතු දූ:

2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා රත්තරු ක්‍රිඩා සමාජය විසින් වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යන ලද බවට සැලකිය ගැනීදැයි හඳුනා දක්වන්න.

(බල විසින් අවශ්‍යකරණ ගණනය තිරේම් පෙන්වීය යුතුය.)

(ලකුණු 05)

B කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.

(මුළු ලක්ෂණ 30)

05 වත් ප්‍රශ්නය

සිමාසහිත මීරා (පොදුගලික) සමාගම, බැං නිප්පාදනය කර විකුණ්න ව්‍යාපාරයක නිරතව සිටින එකතු කළ අයය මත බදු [Value Added Tax (VAT)] සඳහා ලියාපදිංචි සමාගමකි. පහත සඳහන් තොරතුරු 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා සමාගමේ පොත්වලින් උප්පාගෙන ඇත:

(1) විකුණුම් [එකතු කළ අයය මත බදු (VAT) රැකිව]:

සාර්ථු අපනයන (අමරිකානු බොලර් 1 = රු.150/-)	අමරිකානු බොලර් 8,000/-
සරල එකතු කළ අයය මත බදු (SVAT) සඳහා ලියාපදිංචි වූ දේශීය ගනුදෙනුකරුවන්ට විකුණුම්	රු.758,400/-
වෙනත් දේශීය ගනුදෙනුකරුවන්ට විකුණුම්	රු.4,161,600/-

(2) ගෙවන ලද, එකතු කළ අයය මත යෙදුවුම් බදු (Input VAT):

	රු.
ආතෘතිය කළ අමුලත් මත	364,500
දේශීය මිලදී ගැනුම් මත	245,500

(3) සමාගම, වාර්ක ගෙවීම් පදනම මත රු.10,000/- ක් කාර්තුව සඳහා ගෙවා ඇත.

(4) SVAT විකුණුම් මත රු.113,760/- ක සරල කරන ලද එකතු කළ අයය මත බදු බැර වුවර් පත් [Simplified VAT Credit Vouchers (SVCV)] එකතු කරගෙන තිබේ.

මත විසින් කළ යුතු දා:

- (a) 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා ඉතිරේ ගෙවිය යුතු / (වැකිපුර ගෙවු) එකතු කළ අයය මත බද්ද (VAT) තක්සේරු කරන්න. (ලක්ෂණ 08)
- (b) 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා එකතු කළ අයය මත බදු වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දිනය සඳහන් කරන්න. (ලක්ෂණ 02)
(මුළු ලක්ෂණ 10)

06 වන ප්‍රශ්නය

සහත් සහ පහත්, කළමනාකරණ උපදේශන සේවා සැපයීමේ නිරතව සිටින "බිස්තස් සොලුජනස්" තම් හැඳුව් ව්‍යාපාරයේ හැඳුව්කරුවේ වෙති. ලුහා'ලාග 2 : 1 අනුපාතයට බෙදා ගැනීමට ඔවුනු එකඟ වී සිටිති. 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා හැඳුව් ව්‍යාපාරයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය පහතින් දැක්වේ:

2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා හැඳුව් ව්‍යාපාරයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය

	රු.	රු.
උපදේශන සේවා		21,500,000
ගොඩනැගිල්ල මත කුලී ආදායම		120,000
සේවර තැන්පත මත පොලි - ඉදෑ		5,520
		21,625,520
වියදම්:		
හැඳුව්කරුවන්ට ගෙවූ වැටුප්		
සහත්	250,000	
පහත්	250,000	
සේවක මණ්ඩලයට වැටුප්	3,567,000	
ගොඩනැගිල්ල සඳහා වර්පනම්	30,000	
ගිණුම්කරණ ක්ෂය	48,000	
බදු සඳහා ඉඩදෙන වෙනත් වියදම්	3,588,000	(7,733,000)
ඉදෑ ලුහය		13,892,520

සටහන්:

- (1) 2015 අප්‍රේල් 01 දින රු.400,000/- ක පිරිවැයකට පරිගණකයක් මිලට ගන්නා ලදී. අනෙකුත් සියලු වත්කම් 2016 අප්‍රේල් 01 දිනට බදු අරමුණු සඳහා සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර ඇතේ.
- (2) ගොඩනැගිල්ලෙන් භාගයක් වෙනත් තෙවන පාර්ශවයකට කුලියට දි තිබේ. සම්පූර්ණ ගොඩනැගිල්ලෙම් වර්පනම් ගෙවා ඇත්තේ හැඳුව් ව්‍යාපාරය විසිනි.

මෙම විසින් කළ යුතු දූ:

- (a) 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා හැඳුව් ව්‍යාපාරයේ බෙදිය ගැනී ලාභය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 05)
- (b) 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා හැඳුව් ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවිය යුතු ආදායම් බද්ද ගණනය කරන්න. (ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

07 වන ප්‍රශ්නය

- (a) සිරීමෙවන් වයස අවුරුදු 58 ක විශ්‍රාමික රජයේ සේවකයෙකි. සීමාසහිත පූහද (පොදුගලික) සමාගමේ ඔහු සහභාගිවන සුම අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රයෝමෙක් සඳහාම රු.40,000/- ක අධ්‍යක්ෂක ගාස්තුවක් ඔහුට ලැබේයි. සීමාසහිත පූහද (පොදුගලික) සමාගමේ සේවකයෙකු ලෙස උපයන විට ගෙවීමේ බද (PAYE) අරමුණ සඳහා සකසන වැටුප් ලේඛනයේ ඔහුව තොසලකයි. 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය තුළදී එවැනි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රයෝමිවලට සහභාගිවීම වෙනුවෙන් රු.369,600/- ක (බද අඩු කළ පසු) අධ්‍යක්ෂක ගාස්තුවක් ඔහුට ලැබේ ඇත. එයෝම 2016/17 වසර සඳහා රු.92,000/- ක ස්ථාවර තැන්පත පොලු ආදායමක්ද ඔහුට ලැබේ ඇත. එම තක්සේරු වර්ෂය තුළදී රු.720,000/- ක (බද අඩුකළ පසු) මුදල ත්‍යාගක් ලොතරයියකින් ඔහු දිනා ගෙන තිබුණි.

මෙම විසින් කළ පූහු ඇ:

2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා සිරීමෙවන්ගේ ඉහත එක් එක් ආදායම් ප්‍රහවයෙන් අඩුකළ රද්වාගැනීමේ බද්ද [withholding tax (WHT)] ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 06)

- (b) දේශීය ආදායම් පනත යටතේ යම් පූද්ගලයෙකු "දරවකු" වගයෙන් සලකනු ලැබීමට සම්පූර්ණ කළ පූහු කොන්දේසී දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

C කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්න දෙක (02) කි.

(මුළු ලකුණු 50)

08 වන ප්‍රශ්නය

වාසික සමාගමක් වන සීමාසහිත ඇත් (පොදුගලික) සමාගම, දේශීය වෙළෙඳපොල සඳහා විදුලි උපකරණ නිප්පාදනය කර විකිණීමේ නිරතව සිටි.

- (1) 2017 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනයේ සාරාංශය පහත දැක්වේ:

	රු.
විකුණුම්	246,000,000
විකුණුම් පිරිවැය	(198,040,000)
දෙ ලාභය	47,960,000
වෙනත් ආදායම්	2,110,000
පරපාලන වියදම්	(25,450,000)
බෙදුහැරමේ වියදම්	(9,302,000)
මුළු වියදම්	(3,120,000)
බද පෙර ලාභය	12,198,000

- (2) වෙනත් ආදායම්වල සාරාංශය පහත පරිදි වේ:

	රු.
ලැයිස්තුගත ජායාරා මත පොලී ආදායම	1,700,000
ස්ථාවර වත්කම් විකිණීමෙන් දෙ ලාභය	210,000
පෙර වර්ෂවලදී ලියාගරන ලද සහ බද අරමුණ සඳහා ඉඩුන් බොල්නය වලින් නැවත අයාරගත් බොල්නය	200,000
	2,110,000

(3) පරිපාලන වියදම්වල පහත දැ ඇතුළත් වේ:

- රුහු තක්සේරු වර්ෂය සඳහා (2017/18) ගෙවූ රු.525,000/- ක මාස තුනක කුලී අන්තිකාරමක්, කුලී වියදමේහි ඇතුළත් වේ.
- 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා අයකළ ගැනුමකරණ ක්ෂය රු.4,105,000/- ක් වය.
- වර්ෂය තුළදී සමාගම, සෞඛ්‍ය බලධාරක්ගේ නිති සහ රෝගාසි උල්ලෙක්නය කිරීම සේතුවෙන් රු.150,000/- ක් දඩ වශයෙන් ගෙවා ඇත.
- වර්ෂය සඳහා පාරිගීම්ක සඳහා වෙන් කිරීම රු.876,000/- ක්.

(4) බෙදාහැරමේ වියදම්හි පහත දැ ඇතුළත් වේ:

- අනාගත ගැනුමකරුවන් සමග සාකච්ඡා කිරීම සඳහා තක්සේරු වර්ෂය තුළදී, සමාගමේ විකුණුම් කණ්ඩායමක් යුතුව්පයට යවන ලදී. කණ්ඩායම සඳහා මිලට ගන් ගුවන් වික්වන්වල පිරිවැය රු.354,000/- ක්. 2015/16 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා වෙළඳාමෙන් ලද ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම රු.16,900,000/- ක්.
- මූල් ප්‍රවාරණ පිරිවැය රු.343,000/- ක් වන අතර ගණකාධිකාරීවරයෙකු බදාවා ගැනීම සඳහා පැලකළ පුවත්පත් දැන්වීම සඳහා දැරු රු.63,000/- ක වියදම ද එහි ඇතුළත් වේ.
- සීමාසහිත ඇත් (පොදුගලික) සමාගම රු.3,000,000/- ක වට්තාකමක් සහිත මොටර් ලොර් රථයක් සෞඛ්‍ය අමාන්‍යායට වර්ෂය තුළදී පරිත්‍යාග කර තිබේ.

(5) මූල් වියදම්වල පහත දැ ඇතුළත් වේ:

	රු.
කළුබදු පොලිය	325,000
බංකු අයිරා පොලිය	428,000

(6) 2017 මාර්තු 31 දිනට වත්කම්වල විස්තර පහත දැක්වේ:

වත්කම	පිරිවැය (රු.)
මොටර් ලොර් (1 වන සටහන)	6,500,000
වර්ෂය තුළ අන්පත් කරගන් වායු සම්කරණ යන්ත්‍රය	150,000
ඉදිකරගෙන යන නව ගොඩනැගිල්ලේ පාවිච්චිය සඳහා වර්ෂය තුළ අන්පත් කරගන් ගාණ්ඩ	825,000
ඉදිකරගෙන යන ගොඩනැගිල්ල සඳහා දරු පිරිවැය (2 වන සටහන)	65,000,000

1 වන සටහන

අවුරුදු 5 ක කාල පරිවහේදයක මූල්‍ය කළුදා ශිවිපුමක් යටතේ මොටර් ලොරයක් 2012 ජනවාරි 01 දින ලබා ගන්නා ලදී. මාසික කළුදා වාරකය රු.160,000/- ක් වන අතර, 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය තුළදී කළුදා වාරක 9 ක් ගෙවා තිබේ. රු.6,500,000/- ක සිටිවැය වූ මෙම ලොරය කළුදා වත්කම්වලින් සින්නකර දේපල, පිරියන සහ උපකරණවලට මාරුකරන ලදී.

2 වන සටහන

සිමායීන ඇත් (පොදුගලික) සමාගම විසින් කාර්යාලය සඳහා ගොඩනගිලුවක් ඉදිකරමින් පටතින අතර, එය 2017 නො�බුම්බර් අවසන් කිරීමට නියමිත වේ.

3 වන සටහන

එක ලොර රථයක් වර්තය තුළදී රු.1,500,000/- කට විකුණන ලද අතර, එය 2014 ජූත් මායෙයැදි රු.2,000,000/- ක පිරිවැයකට මිලදී ගන්නා ලද්දකි. එම ලොර රථයේ පිරිවැය ඉහත වන්කම්වල ඇතුළත් කර නොමැත.

4 වන සටහන

අනෙකත් වන්තම් මත බඳ අරමුණ පලාභ ක්ෂේප තීමාව 2016 ඇප්‍රේල් 01 නින්ට සිම්පර්කයෙන් බොගෙන තිබේ.

- (7) විග්‍රහ ගිය යේවකයින් සඳහා රු.645,000/- ක පාරිනොෂික වර්ෂය තුළදී ගෙවා ඇත.

(8) ව්‍යාපාරයේ අනෙකුත් සියලු වියදම්, ආදායම් බඳු සඳහා ඉඩදෙනු ලැබේ.

(9) 2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ස්වනක්සේරු පෘතුම මත ගෙවා ආදායම් බඳු රු.400,000/- කි.

ଓଲ ଵିଷୟରେ କାଳ ଘନତ୍ବ ଦ୍ୱାରା

2016/17 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා පහත සඳහන් දැනු තක්සේරු කරන්න:

- (a) මූල්‍ය ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම,
 - (b) තක්සේරු කළ හැකි ආදායම,
 - (c) බඳු අයකළ හැකි ආදායම,
 - (d) ගෙවිය යුතු දැන ආදායම් බඳුදී, සහ,
 - (e) ගෙවිය යන තේරු බඳුදී.

සැ.පු.: යම් වියදමක් ඉඩ දීමට හෝ ඉඩ නොදීමට හෝතා පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතය.

(කොතු 25)

09 වන ප්‍රශ්නය

වරලන් ගණකාධිකාරීවරයෙකු වන සූදේශ් වාසික පුද්ගලයෙකු වශයෙන් ආදායම් වාර්තාව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරයි. 2016/17 තක්සේරු වර්තය (මින්මත් 'වර්තය' යැයි හඳුන්වන) සඳහා සූදේශ් සම්බන්ධව පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත:

- (1) **සූදේශ් ප්‍රමුඛ පෙලේ බැංකුවක ප්‍රධාන මූල්‍ය තිලඩාරයා ලෙස සේවය කරයි. වර්තය තුළදී සේවායෝජක (employer) විසින් සපයන ලද ප්‍රතිලුහයන් පහත දැක්වේ:**
 - දළ වැටුප - මසකට රු.250,000/- බැඟින්.
 - වාහන දීමනාව - මසකට රු.60,000/- බැඟින්.
 - වෛද්‍ය රක්ෂණ වාරිකය - මසකට රු.5,000/- බැඟින්.
- (2) සමාගම විසින් සපයන ලද කුලී රැකිත නිවසක ඔහු වාසය කරන අතර එම නිවස සඳහා මසකට රු.20,000/- බැඟින් නිවාස හීමිකරුට සේවායෝජක ගෙවයි. එම නිවසේ වර්තනම් තක්සේරුව රු.100,000/- ක් වන අතර 25% බැඟින් වර්තනම්ද සේවායෝජක ගෙවා ඇත.
- (3) **සූදේශ් ඔහුට අයිති නිවස රු.50,000/- ක මාසික කුලියකට කුලියට දී ඇත. නිවසේ වර්තනම් තක්සේරුව රු.200,000/- ක් වන අතර, 30% බැඟින් වර්තනම් ගෙවනු ලබයි. මෙම නිවස අභ්‍යන්තරීය කිරීම සඳහා වර්තය තුළදී ඔහු රු.90,000/- ක වියදමක් දරා ඇත.**
- (4) වර්තය තුළදී, කොළඹ කොටස් තුවමාරුවේ ලැයිස්තුගත සමාගමකින් ඔහුට රු.90,000/- ක ගුද්ධ ලාභාංශයක් ලැබේ ඇත.
- (5) ඔහු ලංකා බැංකුවේ රු.1,000,000/- ක සේවාවර තැන්පතුවක් කර ඇත. බැංකුව වර්තය සඳහා 2.5% බැඟින් රදවා ගැනීමේ බද [Withholding Tax (WHT)] අඩුකළ පසු පොලිය වශයෙන් රු.68,250/- ක් ඔහුගේ ගිණුමට බැර කර තිබේ.
- (6) වර්තය තුළදී, **සූදේශ් නිවසක් ඉදිකිරීම සඳහා නිවාස ණයක් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙන් ලබා ගන්නේය. ඔහු පොලිය සහ ප්‍රාග්ධන ආපසු ගෙවීම් වශයෙන් පිළිවෙළින් රු.241,000/- ක් සහ රු.200,000/- ක් ගෙවා ඇත.**
- (7) අවශ්‍යතා සහිත දරුවන් වෙනුවෙන් ආයතනිකමය රැකවරණය සපයන අනුමත ප්‍රණායනනයකට ඔහු රු.80,000/- ක් පරින්‍යාග කර ඇත.
- (8) වර්තය සඳහා අඩුකළ උපයන විට ගෙවීමේ බද (PAYE) රු.197,600/- ක් විය.

ඉහත සඳහන් තොරතුරු ඇසුරෙන්,

මඩ විසින් කළ සූදා දැනු:

2016/17 තක්සේරු වර්තය සඳහා සූදේශ්ගේ පහත සඳහන් දැනු තක්සේරු කරන්න.

- (a) බද අයකළ හැකි ආදායම,
- (b) ගෙවිය යුතු දළ ආදායම් බද්ද,
- (c) ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද, සහ,
- (d) බද නිඛනස් ආදායම (වේ නම්).

(ලක්ෂණ 25)

කළ යුතු ක්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
01 මට්ටම අවබෝධය වැදගත් තොරතුරු ආවර්ථනය සහ පැහැදිලි කිරීම.	නිරවත්තය කරන්න	ස්වභාවය, විපය පෙළය හෝ තේරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.
	අදින්ත	හැඩයක් හෝ රුපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
	හඳුනා දක්වන්න	යමක් මතා සැලැකිලුමත් විමක්ත් අනතුරුව හඳුනා ගැනීම හෝ තහවුරු කිරීම හෝ තොරු ගැනීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමක් තොරව අදාළ කරුණු එකින් එක වෙනයෙන් ලියා දැක්වීම.
	සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාවය පෙන්නුම් කිරීම හෝ තහවුරු කිරීම.
	සඳහන් කරන්න	යමක් සේවිර ලෙස පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
	ගණනය කරන්න	ගණීතමය ගණනය කිරීම.
	විමසන්න	අවසන් නිශ්චිතයකට පිවිසීම සඳහා විවිධ පැනිකඩ තරකාතුකුලව සට්ස්තරව පරික්ෂා කිරීම.
	පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු සට්ස්තරව පරික්ෂා කිරීම.
	අර්ථකාත්තය කරන්න	අවබෝධයට පහසු සූපුරුදු පද මගින් අර්ථය ඉදිරිපත් කිරීම.
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හඳුනාගත්න	සෙවීමෙන් හෝ ප්‍රයෝගකට ගැනීමෙන් දැක්වීම.
	සහජන් කරන්න	අදාළ කරුණු විස්තරාත්මකව සහජන් කිරීම.
	සාරාංශගත කරන්න	කරුණු වශයෙන් හෝ සාබානා වශයෙන් ප්‍රධාන කරුණු කෙටියෙන් දැක්වීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යොදාන්න.
	නක්සේරු කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	ප්‍රදරුණය කරන්න	සුවිශේෂී ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝගත්තය කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දී ඇති විස්තර සැලැසුමකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙළ අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
	විසදන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම හරහා විසඳුම් සෙවීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදාළයේ අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරාත්මකව පරික්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණීස පරික්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැක්වන ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.